

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
Департамент економіки і інвестицій
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
Факультет финансов и банковского дела (Беларусь)
ВОЛГОГРАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИТЕКТУРНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ Кафедра экономической теории и экономической политики (Россия)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
РЕГІОНАЛЬНИЙ ФІЛІАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ
СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У М. ЛЬВОВІ
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ
(Грузія)
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю. ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

1 березня 2013 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2013

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
С91

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного
технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
І. Ю. Єпіфанова, кандидат економічних наук, доцент.

С91 Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 368 с.

ISBN 978-966-641-508-3

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на II Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 1 березня 2013 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)

ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори даних матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. Матеріали подано в авторській редакції.

ISBN 978-966-641-508-3

© Вінницький національний
технічний університет, 2013

СЕКЦІЯ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Адлер О. О., Ратушняк О. Г., Тарасюк Н. М. Еквівалентність обміну в системі економічних відносин підприємств молокопродуктового підкомплексу АПК	213
Ардашкіна Н. С. Ключові питання розвитку стратегічного управління	215
Білоусова М. М. Оптимізація асортименту хлібобулочної продукції на підприємстві задля підвищення рівня інвестиційної привабливості	217
Войнаренко С.М. Вплив реклами на конкурентоспроможність підприємств мобільного зв'язку	220
Глущенко Л. Д. Формування промислових кластерів як напрямок розвитку малих підприємств з технологічними інноваціями	222
Гудзь Ю. Ф. Наукові погляди на вибір підприємствами стратегії швидкого зростання економічного потенціалу	224
Дворніков М. Є. Роль первинних трудових колективів в управлінні сучасним аграрним підприємством	228
Дерев'яга П. И. Информационные технологии управления предприятием как фактор конкурентоспособности	232
Дерев'янюк О. Г. Продуктовий PR як інструмент управління репутацією підприємства	234
Джеджула В. В. Інвестування заходів енергозбереження промислових підприємств	236
Джоган Т. Р. Теоретичні аспекти управління фінансовою безпекою підприємства	240
Спіфанова І. Ю., Вітрук Ю. О. Аналіз власного капіталу вітчизняних підприємств	243
Спіфанова І. Ю., Мельник О. В. Сутність рентабельності підприємства	245
Спіфанова І. Ю., Підручна І. М. Вхідні та вихідні грошові потоки підприємства як економічна категорія	247
Спіфанова І. Ю., Сьома О. О. Напрями підвищення рентабельності вітчизняних підприємств	249
Живко З. Б. Економічна безпека підприємства в площині протидії економічним злочинам	251
Жмайлова О. Г. Фінансовий капітал підприємства: формування, використання та аналіз	254
Журко Т. О., Мельник О. С., Швець О. Б. Оптимізація впливу господарських ризиків на фінансовий стан підприємства	257
Зянько В. В., Калугаряну Т. К. Особливості управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних ринкових умовах	260
Зянько В. В., Осадча В. В. Сучасні методи оцінювання ліквідності балансу підприємства	263
Іванова Л. Б. Оцінка «зацікавленої» угоди у бухгалтерському обліку сучасного підприємства в умовах антикризового управління	266
Карачина Н. П., Войт В. В. Розробка маркетингової стратегії як ключовий фактор успіху підприємства	269
Карачина Н. П., Каменчук Н. О. Особливості продаж в сегменті B2B	272
Карачина Н. П., Лю Венъцзюнь Концентрація управління фінансовим станом сучасного підприємства	275
Карпунцов М. В. Страхування як інструмент забезпечення ризикостійкості торговельного підприємства	277
Коваль Н. О., Свиридовська Ю. Ю. Управління ліквідністю промислових підприємств	279
Кулик І. М., Слободянюк Д. М. Головні чинники, що впливають на процес прийняття рішень фізичними особами при розміщенні коштів на депозит в комерційних банках	283
Левків Г. Я. Теоретичні основи маркетингового менеджменту у сфері агропромислового комплексу	286
Лисенко Ю. В., Нагорна І. С. Стратегічне управління на	290

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВАХ

Досліджено особливості управління конкурентоспроможністю підприємств в сучасних умовах господарювання в Україні та визначені основні заходи з підвищення його ефективності та рівня конкурентоспроможності вітчизняних підприємств.

Ключові слова: конкурентоспроможність, підприємство, ринок, управління.

Постановка проблеми. Управління конкурентоспроможністю підприємства є однією з найактуальніших проблем сучасної української теорії і практики менеджменту. Адже нині в Україні відбувається посилення конкуренції, внаслідок чого керівники підприємств знаходяться в постійному пошуку нових (адекватних умовам конкуренції) методів та засобів підвищення ефективності управління конкурентоспроможністю підприємства. Необхідність підвищення ефективності управління конкурентоспроможністю підприємства обумовлюється також триваючими швидкими змінами зовнішнього середовища підприємств, виникненням важко передбачуваних економічних і фінансових ситуацій.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми підвищення конкурентоспроможності досліджуються в наукових працях багатьох вітчизняних та зарубіжних економістів, зокрема таких, як І. Должанський, М. Калиниченко, Р. Фатхутдинов, О. Яременко, Е. Колі, Дж. Нарвер, С. Слатер, Б. Яворські [1-7] та ін., у яких вчені аналізують вплив на управління конкурентоспроможністю підприємств та формування їх конкурентних переваг різних факторів, технологічних та економічних процесів. Разом з тим, із розвитком економіки умови функціонування підприємств змінюються, що зумовлює необхідність подальшого дослідження системи управління їх конкурентоспроможністю в сучасних умовах.

Метою дослідження є виявлення особливостей управління конкурентоспроможністю підприємств в сучасних умовах господарювання в Україні та визначення заходів з підвищення його ефективності.

Виклад матеріалу. Конкурентоспроможність підприємства як об'єкт управління є сукупністю взаємопов'язаних елементів, покликаних забезпечити сильні конкурентні позиції, підтримку існуючих і створення нових конкурентних переваг.

Під управлінням конкурентоспроможністю підприємства розуміють загальні функції управління, які визначають стратегію і політику у сфері створення й реалізації конкурентоспроможних товарів, цілі й відповідальність у цій сфері діяльності суб'єктів господарювання. Реалізація управлінської мети відбувається за допомогою таких засобів, як планування конкурентоспроможності, оперативне управління нею, її забезпечення й підвищення в межах певної системи конкурентоспроможності [1].

Досягнення високого рівня управління конкурентоспроможністю є стратегічною метою діяльності будь-якого підприємства, що функціонує в умовах ринкових відносин, для досягнення якої необхідна консолідація всіх підрозділів і ланок системи управління підприємством. Однак, управління конкурентоспроможністю не еквівалентне всій діяльності підприємства з досягнення кінцевих цілей, а включає в себе лише ті функції, що пов'язані з розробкою стратегії конкуренції, стимулювання до її реалізації, цільовою орієнтацією різних видів економічної діяльності.

Конкурентоспроможність підприємства в загальній класифікації об'єктів управління можна віднести до функціональних (на відміну від виробничих і структурних) елементів управління, які вимагають розробки спеціального механізму управління підприємством [2].

За своїм предметним змістом управління конкурентоспроможністю стосується діяльності підприємства на ринку, з чого випливає, що основну увагу при цьому слід приділяти не стільки наявним ресурсам і процесам, що відбуваються на самому підприємстві, скільки можливостям нарощування ресурсного потенціалу підприємства.

Отже, основними особливостями управління конкурентоспроможністю підприємства є його орієнтація на ринок і майбутнє розширення обсягу реалізації продукції.

Орієнтація на ринок передбачає здійснення в усій організації (на підприємстві) детального аналізу ринку, спрямованого на ідентифікацію поточних і майбутніх потреб споживачів, поширення й вивчення отриманої інформації у всіх відділах і загально організаційну реакцію на них [3]. На думку Дж. Нарвера та С. Слатера [4], ринкова орієнтація включає три такі поведінкові компоненти: орієнтація на споживачів, орієнтація на конкурентів, міжфункціональна координація, і такі два критерії для прийняття рішень – довготерміновий фокус і прибутковість. Ринково-орієнтована організація – це «організація, менеджери якої в кожен момент часу можуть відповісти на запитання, які об'єкти ринкової орієнтації є значущими для неї на цей період, які їх інтереси/вимоги/умови, які ключові фактори успіху, які заходи ухвалюються в певний момент і ще можуть бути вжиті для досягнення компанією рівня прибутку, що перевищує середньоринкові показники» [5].

Орієнтація управління конкурентоспроможністю підприємства на ринок і майбутнє передбачає здійснення таких заходів:

- нейтралізацію (подолання) або обмеження кількості негативних (деструктивних) чинників впливу на рівень конкурентоспроможності підприємства шляхом формування захисту проти них;
- виявлення позитивних зовнішніх чинників впливу для нарощування та реалізації конкурентних переваг підприємства з метою їх використання для розширення ринків збуту своєї продукції;
- забезпечення гнучкості управлінських дій і рішень – їх синхронізації з динамікою дії негативних і позитивних чинників конкуренції на певному ринку [6];
- здійснення моніторингу дій конкурентів.

Отже, щоб створити й підтримувати конкурентну перевагу підприємства необхідно аналізувати й реагувати на всі ринкові сили – умови, які впливають на попит і пропозицію на вільному ринку та визначають як ціни, так і поведінку всіх суб'єктів ринкових відносин (продавців, покупців, кредиторів, позичальників тощо) та відповідно до цього здійснювати координацією своїх управлінських функцій.

Особливістю ринково-орієнтованої поведінки є також те, що вона вимагає від менеджерів комплексних організаційних знань, які не можуть легко імітуватись конкурентами підприємства. Лише це забезпечить підприємству довгострокові конкурентні переваги. Система забезпечення такого високого рівня управління конкурентоспроможністю підприємства охоплює цілий ряд заходів, спрямованих на:

- 1) Підвищення технічного рівня і якості продукції підприємства, серед яких:
 - зміцнення бази та покращення організації НДДКР;
 - прискорена реалізація структурних зрушень та здійснення інвестиційної політики відповідно до пріоритетних напрямів науково-технічного прогресу і соціального розвитку та підвищення на цій основі ефективності

- капіталовкладень;
 - організація ефективної діяльності груп якості та цільового навчання керівного персоналу, створення сприятливих умов якості праці;
 - удосконалення завдань і функцій управління конкурентоспроможністю підприємства з метою підвищення ефективності управління якістю продукції.
- 2) Зниження ресурсоємності продукції та виробничих витрат підприємства.
 - 3) Удосконалення сервісного обслуговування, рекламної діяльності, вивчення ринку збуту [7].

Висновок. Управління конкурентоспроможністю підприємства включає цілий комплекс управлінських дій, спрямованих на дослідження діяльності активних і потенційних конкурентів, їх сильних і слабких сторін, а також на розробку конкурентних стратегій, що забезпечують формування й підтримку довгострокових конкурентних переваг. Формування і підтримка конкурентних переваг підприємства передбачає ретельний аналіз ринкових сил та здійснення координації управлінських функцій відповідно до ринкових умов.

Система управління конкурентоспроможністю підприємства має бути динамічною, для чого її потрібно постійно вдосконалювати, що є особливо актуальним в сучасних умовах структурної перебудови української економіки, і орієнтованою на ринок і майбутнє розширення обсягу реалізації продукції підприємства.

Література

1. Фатхутдинов Р. А. Управление конкурентоспособностью организации / Р. А. Фатхутдинов. – М.: Изд-во Эксмо, 2009. –544с.
2. Должанський І. З. Конкурентоспроможність підприємства / І. З. Должанський. — К. : Центр навчальної літератури, 2010. — 384с.
3. Kohli, Ajay K. and Bernard J. Jaworski (1990), "Market Orientation: The Construct, Research Propositions, and Managerial Implications," *Journal of Marketing*, 54 (April), 1-18.
4. Narver, John C. and Stanley F. Slater (1990), "The Effect of a Market Orientation on Business Profitability," *Journal of Marketing*, 54 (October), 20-35.
5. Калиниченко М.П. Концепція ринкової орієнтації та її теоретичне підґрунтя / М.П. Калиниченко // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: Зб. наук. пр. Маріуполь: Вега-Принт, 2009. - 352 с., С. 304-308.
6. Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства : реф. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.referatcentral.org.ua/marketing_load.php?id=632](http://www.referatcentral.org.ua/marketing_load.php?id=632)
7. Яременко О. Ф. Науково-практичні аспекти стратегічного і тактичного управління конкурентоспроможністю підприємства / О. Ф Яременко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 5 . – Т.1. – С. 35–37.

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2013 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. 28,73
Наклад 150 прим. Зам. № 2013-009

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009